

“FOLK - THAI - TIME”
THE FIRST CONCEPTUAL ART EXHIBITION
THE BHIRASRI INSTITUTE OF MODERN ART
MAY 14 - JUNE 8 1986

“พื้นบ้าน - ไทย - เวลา”

นิทรรศการ ศิลปะแห่งความคิด

หอศิลป์ พีระศรี 14 พ.ค. - 8 มิ.ย. 2529

บริการทุกระดับประทับใจ
Dedicated to Banking Excellence

FOREWORD

For the Bhirasri Institute of Modern Art 12th Anniversary Exhibition, A number of artists have been invited to participate in a Conceptual Art show, on the provided them of FOLK-THAI-TIME. The purpose of the project is to provide a forum for the Thai artists working in Conceptual Art, and also to provide the art form its introduction to the Thai public.

While some aspect of Conceptual Art is anti-art and is against its over-commercialization, the same situation isn't true in the Thai context. More usefully, Conceptual Art can be and antidote to the local contemporary art trend of going along with the prevailing international fashions and forms, with too little thinking of the contents.

The organisor has noticed the usual lack of common cultural experiences among the participating artists. They have Their diverse backgrounds: from Otis/Parsons, Los Angeles, to the traditional Chiangmai up north. It has been agreed, therefore to devise a common theme, or a common denominator, from which all of them can start working. To impose a theme could invite rejection from the artists. However, the reward can also be great in that the artists as a group could develop a common intellectual and cultural experience from it.

I am pleased to report that the artists concerned have gamely taken up the challenge. They have made some interesting points on the subject. They have contributed to the thinking and the building up of a picture of the complex and controversial issue which is central to Thai culture.

Chatvichai Prommadattavei
Director - Bhirasri Institute of Modern Art

คำนำ

ศิลปะแห่งความคิด (CONCEPTUAL ART) เป็นงานศิลปะแนวใหม่ ที่ได้รับการแนะนำในเมืองไทยมาเป็นระยะ ๆ จนค่อย ๆ ก่อตัวขึ้นอย่างเรียบง่าย ภายใน 4 - 5 ปีมานี้ ลักษณะที่เด่นชัดของงานแนวนี้ อยู่ที่การเน้นสื่อความคิดเป็นหลัก โดยเชื่อว่า "ความคิดคือศิลปะ (ART IS CONCEPT, CONCEPT IS ART) โดยไม่ได้มุ่งที่จะเน้นถึงความงาม ตามหลักสุนทรียภาพ ในทฤษฎีศิลปะ ที่เคยสอนกันมาในอะแคเดมี่ต่าง ๆ นอกจากนั้นการสร้างงานหลายชิ้นในแนวนี้ ไม่ได้มุ่งให้ผลงานเป็นถาวรวัตถุ แม้จะมีการบันทึกไว้ก็ตาม โดยผ่านกรรมวิธี ถ่ายภาพ หรือวิดีโอ ภาพยนตร์ หรือบางทีก็มีแต่เพียงเสนอแนวความคิดเป็นลายลักษณ์อักษร ก็ถือว่าสำเร็จแล้ว

การทำความเข้าใจกับงานแนว ศิลปะแห่งความคิด นี้ จึงจำเป็นที่จะต้องมองผ่านสื่อสารที่ศิลปินนำมาแสดง โดยผ่านทางวัตถุ แนวคิดที่เขียนไว้ หรือเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ศิลปินสร้างขึ้น

การก่อกำเนิดของ ศิลปะแห่งความคิด นั้น มีสาเหตุเกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้งกับการเดินเข้าไปสู่ฐานะกิจการค้าของศิลปะแนวอื่น ๆ ซึ่งศิลปินแนวใหม่นี้เชื่อว่าเป็นการทำให้ความก้าวหน้าของการสร้างสรรค์ศิลปะมีอุปสรรค

ในอีกด้านหนึ่ง ศิลปะแห่งความคิด คือความเคลื่อนไหวใหม่ ของกระบวนการสร้างสรรค์ที่พยายามสลัดทิ้งวิธีผลิตแบบอุตสาหกรรม หรือขึ้นต่ออุตสาหกรรม (เช่น การใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ผลิตจากโรงงาน) หันกลับเข้าสู่ ภูมิปัญญา กระบวนการความคิดสร้างสรรค์ต่าง ๆ ที่สามารถรวมเอาวิธีการสร้างงานศิลปะทั้งหลายทั้งปวง เข้ามาไว้กว้างขวางที่สุด นับตั้งแต่การใช้สื่อในรูปของ การแสดง (PERFORMANCE ART, HAPPENING ART), บทกวี รูปธรรม (CONCRETE POETRY), งานวรรณกรรม, งานด้านเสียงและท่วงทำนอง (MUSIC), วิดีโอ หรือการจัดวางวัสดุ (INSTALLATION) ตลอดจนการใช้วัสดุสำเร็จรูป การนำเสนอกรรมวิธีที่เป็นระบบ (PROCESS ART) ฯลฯ

ในวาระครบรอบ 12 ปีของหอศิลป์ พีระศรี เพื่อเป็นการแสดงถึงเจตนารมณ์ของหอศิลป์แห่งนี้ ที่ต้องการสนับสนุนงานศิลปะร่วมสมัยของศิลปินไทย การจัดงานศิลปะแห่งความคิดครั้งนี้ จึงไม่เพียงแต่เป็นการกระทำให้บรรลุเจตนารมณ์ที่กล่าวมาเท่านั้น แต่ยังเป็นการเปิดโอกาสให้กับกระบวนการสร้างสรรค์แนวใหม่นี้ได้แสดงออกอย่างสมบูรณ์ เป็นครั้งแรกในประเทศไทยโดยศิลปินคนไทยอีกด้วย

เพื่อให้การแสดงผลงานร่วมของศิลปินแนวใหม่มี ผลในทางสื่อสารและ การต่อเนื่องทางพื้นฐานความคิดปรัชญาของไทยเรา คณะผู้จัดงานจึงได้ วางแนวกว้าง ๆ เพื่อให้ศิลปินรับเชิญทั้งหมด มีเป้าหมายในการนำเสนอ ที่มุ่งไปสู่ทิศทางเดียวกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้งานในส่วนทั้งหมดมีความ เป็นเอกภาพ และมีพลังการแสดงผลออกอย่างสูงแล้ว ยังจะทำให้ศิลปิน มีโอกาสศึกษาค้นคว้าสร้างผลงานจากแนวคิดที่มีพื้นฐานมาจาก “พื้นบ้าน” อันเป็น “ภูมิหลัง” ของศิลปินทั้งหมด ซึ่งจะเป็นการพัฒนาและเสริมสร้าง การต่อเนื่องทางแนวคิดได้ระดับหนึ่งด้วย

ในอีกด้านหนึ่ง การจัดงานครั้งนี้ จะทำให้ผู้ชมได้มีโอกาสชมงานศิลปะ โดยมีจุดเริ่มที่แนวคิด (CONCEPT) เป็นหลัก มิใช่มุ่งแต่ศึกษาแนวทางงาน (STYLE) แต่อย่างเดียว

สำหรับสาเหตุที่หยิบยกเอาแนวคิด “พื้นบ้าน” มาใช้เป็นแนวในการแสดง ครั้งนี้ สืบเนื่องมาจาก ความเข้าใจของผู้จัดว่า งานพื้นบ้านนั้น มีความเป็น อิสระในการสร้างงานโดยไม่มีวิธีและแบบแผนที่ตายตัว มีการแก้ปัญหา โดยฉับพลัน และผลของงานก็มุ่งไปสู่เจตนารมณ์เป็นอันดับแรก ซึ่งมี ส่วนที่เหมือนกันกับการสร้างงานแนว คอนเซ็ปชวลอาร์ต แต่แน่นอน ข้อแตกต่างย่อมมีอยู่ในพื้นฐานความเชื่อ คตินิยม ระหว่างสมัยใหม่ และ สมัยเก่า แต่ความพยายามครั้งนี้ จะทำให้ศิลปินได้ใช้เวลาในการค้นคว้า อย่างจริงจัง ที่จะทำความเข้าใจกับ “ความเป็นพื้นบ้าน” ของตนเอง แล้วนำออกมาสร้างในรูปแบบและเนื้อหาสมัยใหม่ ซึ่งย่อมเป็นสิ่งท้าทาย ต่อการสร้างแนวทางใหม่ ๆ เช่นนี้ขึ้น

หอศิลป์ พีระศรี ที่ได้จัดแสดงนิทรรศการศิลปะแห่งความคิด ขึ้นอย่างเป็นทางการครั้งแรกในประเทศไทยนี้ มีความหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะเห็น ความ คึกคักในการค้นคว้าสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ออกมา บรรลุไว้ในประวัติศาสตร์ศิลปะของยุคสมัยปัจจุบัน ของเมืองไทย

จุมพล อภิสุข
หอศิลป์ พีระศรี

“พื้นบ้าน - ไทย - เวลา” :

ศิลปะแห่งความคิด ; โดยศิลปินพันธุ์ใหม่ของไทย
แปลและเรียบเรียงจากบทความของ สนิทสุดา เอกชัย
หนังสือพิมพ์ บางกอกโพสต์ 24 พ.ค. 2529

อย่าไปดูนิทรรศการนี้ ถ้าคุณคิดว่าจะได้ดูอะไรที่สวยงามสบายตา

แต่ถ้าคุณต้องการอะไรที่ประเทืองปัญญา อย่าพลาดนิทรรศการ ศิลปะแห่ง ความคิด ในหัวข้อ พื้นบ้าน - ไทย - เวลา ที่แสดงอยู่ขณะนี้ จนถึงวันที่ 8 มิถุนายน ที่หอศิลป์ พีระศรี เพื่อเป็นการฉลองครบรอบ 12 ปี ของ หอศิลป์แห่งนี้

ที่นี่ ไม่ใช่ศิลปะสวย บนผ้าใบ และศิลปะพื้นบ้านไทย ก็ไม่ใช่งานหัตถกรรม ที่เคยเห็นกันเสมอมา

ศิลปินวัย 28 กมล เผ่าสวัสด์ อธิบายว่า “ในงานแนว คอนเซ็ปชวล อาร์ต คอนเซ็ปของศิลปินมาก่อนความงาม ดังนั้นอาจเรียกได้ว่า พวกเราได้ ผ่าฝืนต่อหลักการตามประเพณีนิยม เพื่อที่จะได้เสนอความคิดของเราต่อ ผู้ชมได้อย่างตรงไปตรงมา

จุดมุ่งหมายของพวกเรา คิดทำให้คุณงงสงสัย และคิด ส่วนเรื่องของ สื่อที่ใช้ หรือวัสดุ เราจะเลือกใช้ในสิ่งที่เราเห็นว่าสามารถแสดงออกถึง แนวคิด (คอนเซ็ป) ของเราได้ดีที่สุด”

..... ศิลปินเหล่านี้ (15 คน) ใช้สื่อต่างกันออกไป นับตั้งแต่ วิทยุ เครื่องเล่น เทปคาสเซ็ท หนังสือพิมพ์ภาพถ่าย ชยะ ดุฆฆงอนามัย ผ้านามัย พวกเขา ใช้วัสดุเหล่านี้ เพื่อแสดงออกถึงความคิดของพวกเขาต่อสิ่งที่เกี่ยวกับ วัฒนธรรมพื้นบ้าน และศิลปะที่มีความสัมพันธ์ของกาลเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย แต่ก็ใช่เพียงเท่านั้น พวกเขายังได้พยายามค้นหา ความหมายใหม่ ๆ ให้กับศิลปะพื้นบ้านด้วย

“ศิลปะพื้นบ้าน รับใช้และเกี่ยวข้องกับผู้คนมานานแล้ว” กมล กล่าวต่อไป “เราอาจจะดูเพียงว่า เครื่องจักสาน คือศิลปะพื้นบ้าน แต่ในเนื้อหาจริง ๆ ของมัน สิ่งเหล่านี้ ก็คือของใช้ประจำวันนั่นเอง

นั่นก็เท่ากับว่า วิทยุ โทรทัศน์ ตู้เย็น และอาจนับถึงคอมพิวเตอร์ ก็สามารถ เป็นศิลปะพื้นบ้านได้เท่า ๆ กับเครื่องจักสาน พื้นบ้านและร่วมสมัย ก็คือ สิ่งเดียวกันนั่นเอง”

แทนที่จะเห็นเครื่องจักสาน เราก็จะเห็น เช่น กระดานดำ เขียนตัวหนังสือ “บทบรรยายว่าด้วยอำนาจ” โดยวลันต์ สิทธิเขตต์ ประหนึ่งจะตั้งคำถาม ไว้ในใจของผู้ชม ต่ออำนาจที่มีอยู่ในขณะนี้

...งานอีกชิ้นหนึ่งของวลันต์ “บทบรรยายของความตาย” เครื่องเล่นเทป คาสเซ็ท บันทึกเสียงซ้ำ ๆ ซาก ๆ เกี่ยวกับการทำในสิ่งที่ถูกต้องตาม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ ล้อมรอบด้วยเก้าอี้วางเปล่าหลายตัว วลัยนต์ อธิบายถึงงานเขาว่า “ประเพณี (หรือค่านิยม) มีพลังมากมายนานกาล จนคนต้องยอมรับ ประหนึ่งว่า เป็นสิ่งเดียวเท่านั้น ที่เราต้องทำ หรือ ต้องรับรู้ เราทำสิ่งปล่อยให้ประเพณี (ค่านิยม) นำพาเราไปโดยไม่เคย ตั้งคำถาม และด้วยเหตุนี้ เราจึงสูญเสียอิสระภาพในการค้นหาอะไรด้วย ตัวเราเอง ซึ่งก็เท่ากับว่า เราเป็นวิญญาณที่ว่างเปล่าของคนตายนั่นเอง”

มีงานที่มีลักษณะวิจิตรศิลป์สังคมชิ้นอื่น ๆ อีก เทอดเกียรติ พรหมนอก “หุ่นไล่กา” ภาพปั้นคนทำทางทนทุกข์ทรมานด้วยดินเหนียว อยู่ท่ามกลาง ขยะและน้ำเน่า อีกคน จีระศักดิ์ พัฒนพงษ์ “คนในกรอบสีทอง” หุ่น กระดาษ 2 ตัว มีรูปร่างคล้ายคน ตัวหนึ่งมีถุงยางอนามัย อีกตัวหนึ่งมี ผ้านอนามัย

แต่งานบางชิ้นก็บอกอะไรที่ธรรมดา ๆ เกี่ยวกับแง่คิดต่อวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยไม่ได้ตัดสินเกี่ยวกับปัญหาทางศิลปะหรือจริยธรรม ทั้งนี้รวมถึงงานของ กมล เผ่าสวัสด์ “ความหมายของคำว่า FOLK” ซึ่งเน้นถึงสื่อมวลชน กับ ความทันสมัยของเทคโนโลยีในปัจจุบัน

จุมพล อภิสุข “วัสดุสำเร็จรูปจากระบบอุตสาหกรรม” บอกเล่าถึงข้อ สังเกตส่วนตัวบางประการต่ออิทธิพลของความทันสมัยที่มีต่อชนบท และ ชาวชนบทได้ปรับตัวหรือปรับใช้ สิ่งทันสมัยเหล่านั้น ให้เข้ากับประเพณี ความเชื่อ ของพวกเขาอย่างไร

ในส่วนที่แสดงความห่วงใยต่อศิลปินพื้นบ้าน ที่ตายไปแล้ว ไพศาล ชีระพงษ์วิษณุพร แสดงออกในผลงาน “ซากศพ” เป็นโลงศพ ที่ไม่มี ฝาปิด ภายในบรรจุด้วยเครื่องหัตถกรรม มาเรียงจัดให้เป็นเหมือน “ร่างศพ คนนอนอยู่ในโลง โดยมีลวดหนามกั้นระหว่างผู้ชมกับศพในโลงนั้น

งานเพียงชิ้นเดียวที่จะทำให้คุณยิ้มไปกับบารมณณ์ของศิลปินหญิง ซึ่งเป็นเพียงคนเดียวในงานแสดงครั้งนี้ รสสิน อัฐพร “ออกแบบงาให้ พระพิฆเนศ” การออกแบบงา 7 อัน สำหรับใช้ในแต่ละวันของสัปดาห์ แก่พระพิฆเนศ เทพเจ้าแห่งศิลปศาสตร์ ผู้มีหัวเป็นช้างงาเดียว

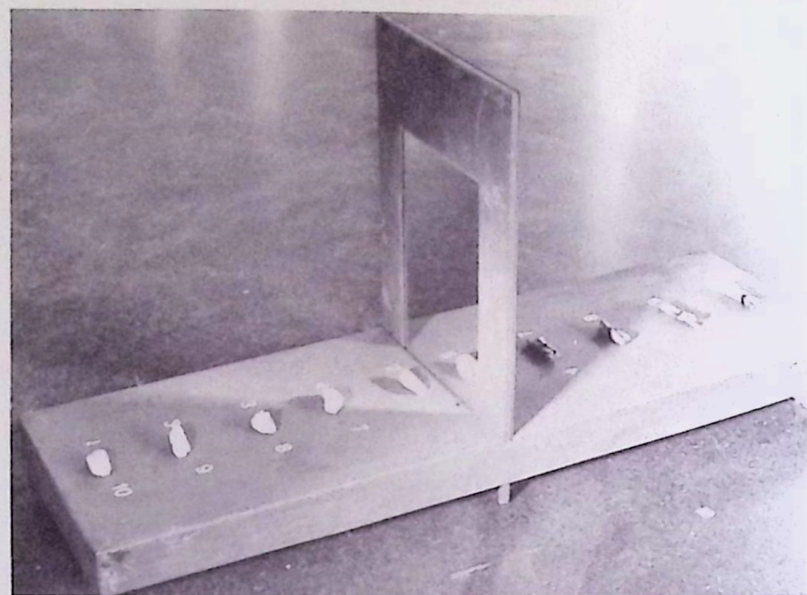
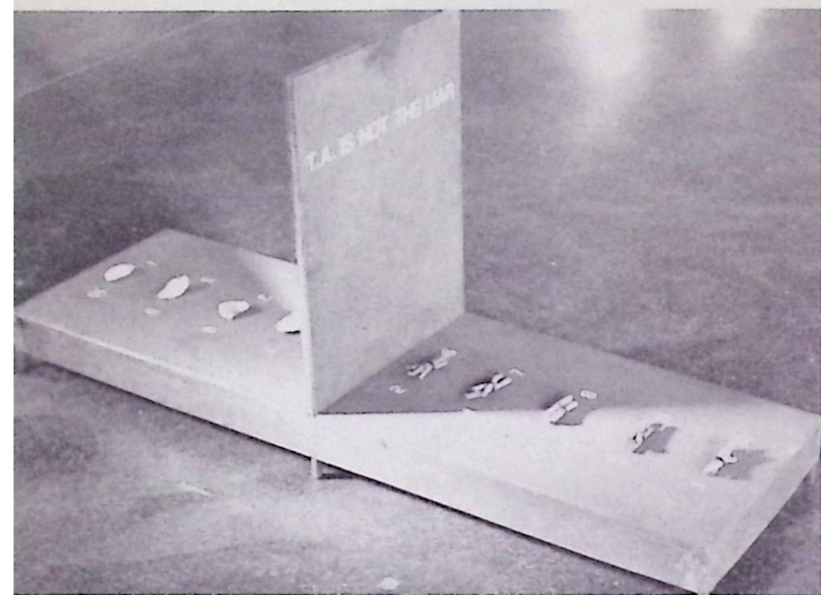
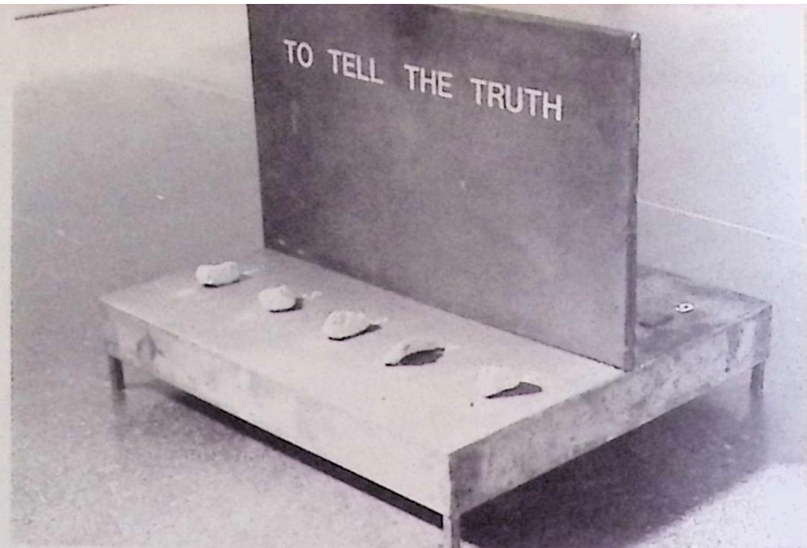
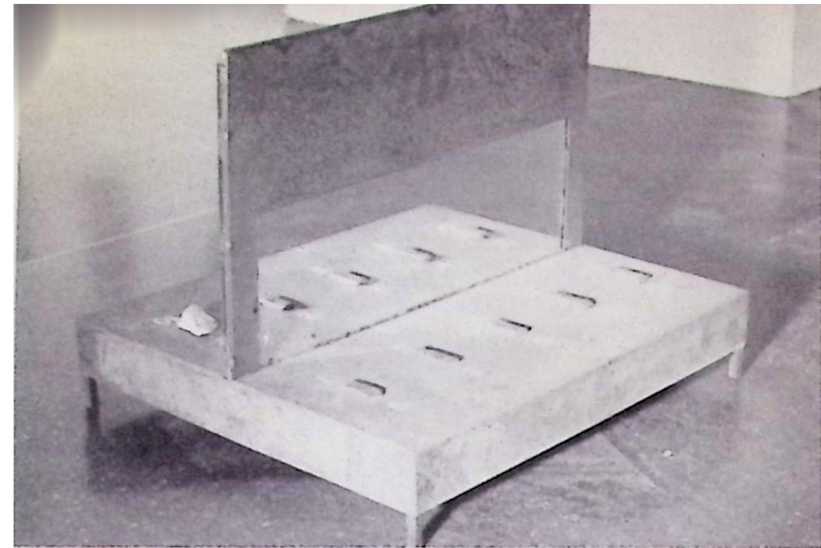
ศิลปินหนุ่มอีกคนหนึ่ง ธเนศ อ่าวสินธุ์ศิริ ก็ทำงานค่อนข้างหนักสมอง “ที.เอ.ไม่ใช่คนโกหก” และ “บอกความจริง” เขาฉลาดมากในการใช้ กระจก แสดงถึงความก้ำกึ่งกันระหว่างความจริงและความลวง “มันเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับคนทุกคนเป็นประจำ บางครั้งเรารู้สึกสับสนระหว่าง ภาพจริงกับภาพลวง ความจริงกับความลวง” ธเนศ กล่าว

“นี่คือหัวใจของงาน คอนเซ็ปชวล อาร์ต” กมลกล่าวเสริม “ดูเหมือนว่า เราจะมีสติปกปิดกัยดี ถ้าเราได้เดินในแนวทางที่มีคนแผ้วถางไว้ให้เราแล้ว เพื่อไปทำในสิ่งที่เราถูกบอกว่า ถูกต้องแล้ว และก็ได้รับการยอมรับ ให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม (หรือกลุ่มชน)”

“แต่จะมีใครบ้างบอกเราได้ว่า ใ้ที่ว่าถูกนั้น จะไม่มีไม่ผิดเลย ซึ่งก็ หมายความว่า เราอาจจะไม่มีโอกาสได้ทำในสิ่งที่เราอยากทำ ทั้ง ๆ ที่ มันอาจจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องก็ได้ นี่ก็คือสิ่งที่เราจะต้องสูญเสียให้กับ การ ทำอะไรที่จะต้องทำตามกันไป”

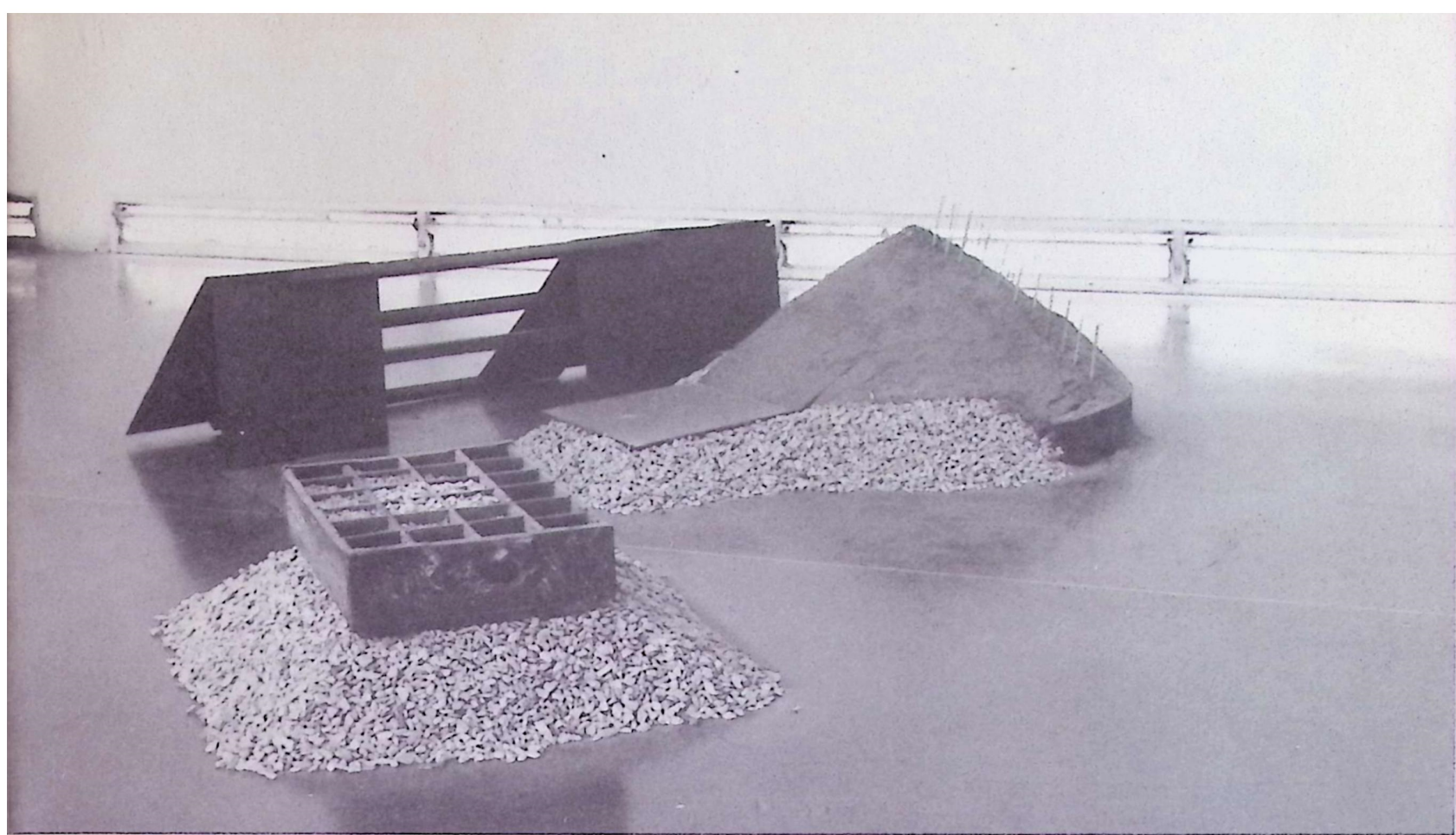
แนวคิดหลัก ๆ ก็คือ การตั้งคำถามให้กับความเป็นจริงที่ดำรงอยู่ เพื่อหา คำตอบใหม่ให้มัน

“บางที่ผู้ชมอาจจะว่า งานพวกเราเข้าใจยาก แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อคน เริ่มตั้งคำถามขึ้นแล้ว พวกเขาก็ต้องหาคำตอบให้ได้เองเหมือนกัน”

ที.เอ. ไม่ใช่คนโกหก
T.A. is not a liar
ธเนศ อ่าวสินธุ์ศิริ
Thanes Ao-Sinsiri

“เรื่องของความจริง และความหลง โดยใช้การสื่อของหน่วยตัวเลข
(จำนวน) และเนื้อแท้ของวัสดุ ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความแตกต่าง และ
ความพ้องต้องกัน ระหว่างด้าน 2 ด้าน ที่อยู่กันคนละข้าง”

วัสดุสำเร็จรูป จากระบบอุตสาหกรรม/ เจดีย์ทราย และสิ่งสร้างสรรค์
ด้วยคน

Ready made objects from modern industrial product/ Jedi Sai
(Sand Pagoda) and Man made objects.

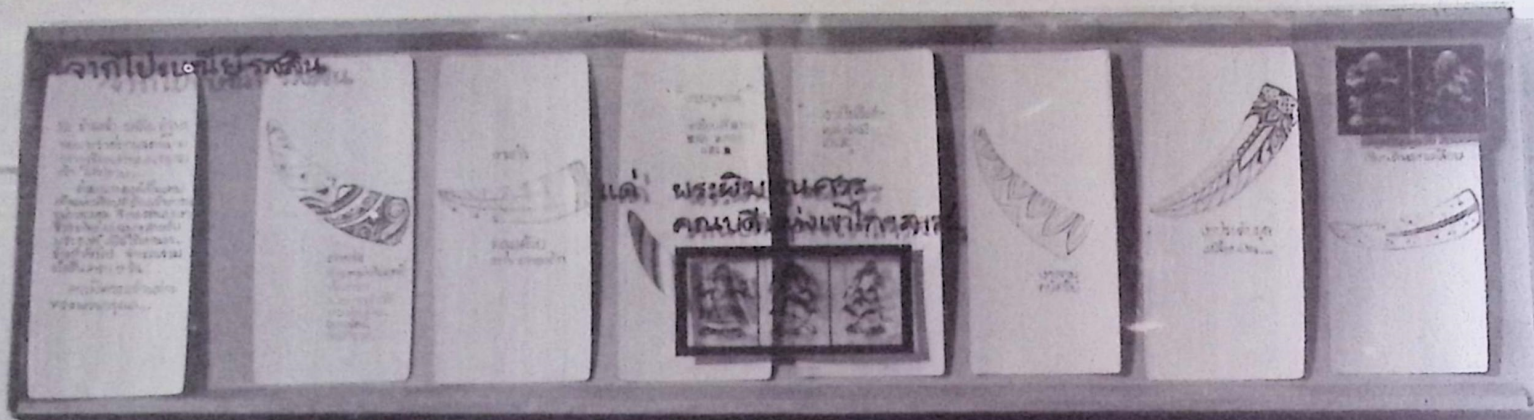
จุมพล อภิสุข

Chumpon APISUK

“ผมไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่า ศิลปะพื้นบ้านนั้น ในความเป็นจริงได้สูญสลาย
ไปแล้ว ทั้งนี้เพราะอิทธิพลของระบบเงินและอุตสาหกรรม แต่ในขณะ
เดียวกันศิลปินที่เป็นชาวบ้าน ก็ยังหลงเหลืออยู่ในคราบของชาวไร่ชาวนา
ที่ เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคทางสังคม.... ก็ยังดีหน่อยที่เขายังมีชีวิตอยู่

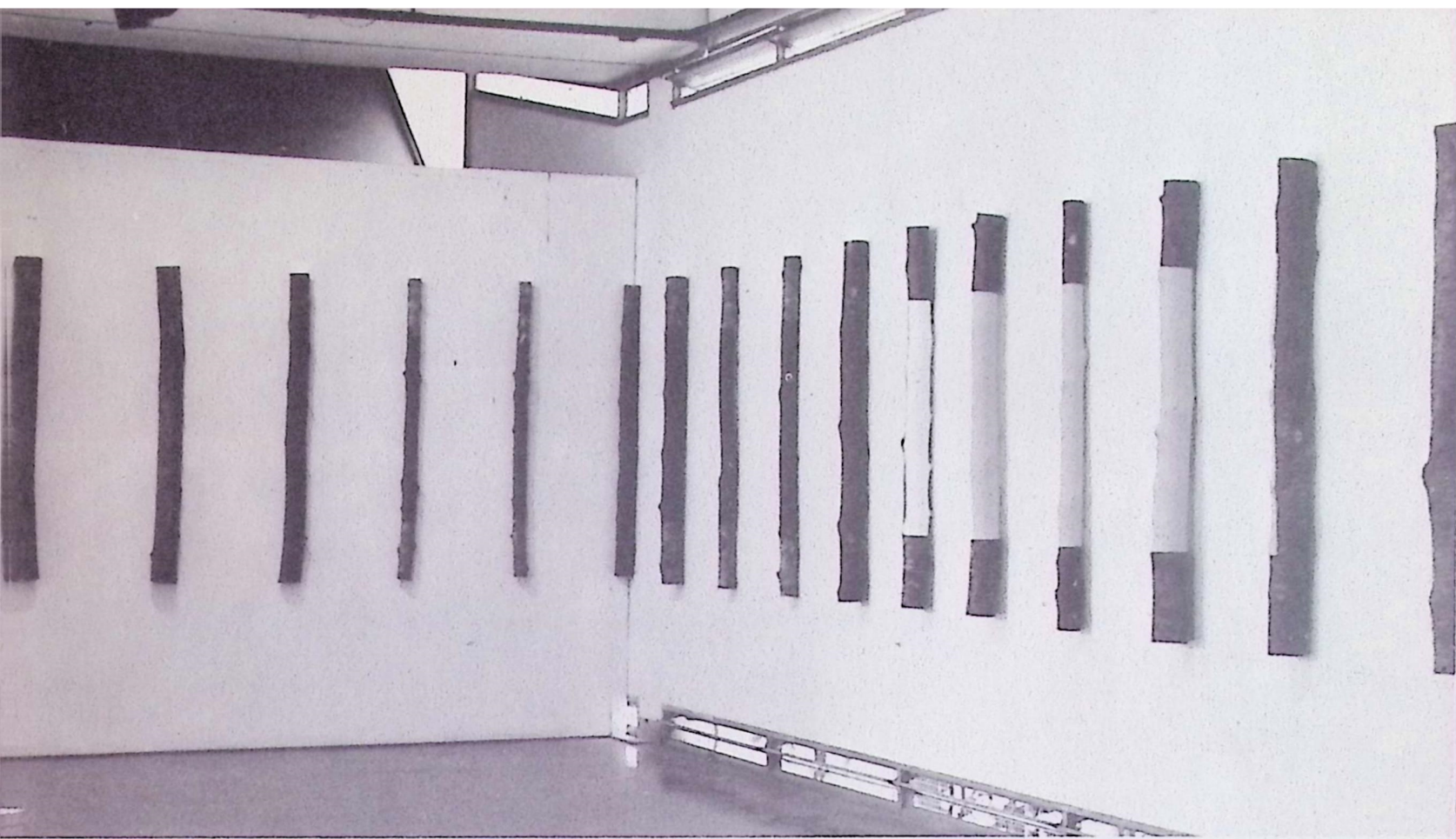
นาน ๆ ที่พวกเขาทำงานศิลปะ ไปตามสภาพและเหตุการณ์ โดยใช้วัสดุ
ที่หาได้ในท้องตลาด หรือของเหลือใช้ในครัวเรือน กระป๋องนม สีกระป๋อง
กล่องกระดาษ พลาสติก เชือกพลาสติก เศษผ้า ชิ้นส่วนรถไฟ น็อคจาก
รถยนต์ ดาปู เศษไม้ ไม้ไผ่ ฯลฯ ...

หน้าตาของศิลปะพื้นบ้าน เปลี่ยนไปสู่การคิดแปลงวัสดุรอบข้าง และจัดวาง
องค์ประกอบของมันใหม่”

ออกแบบงาให้พระพิฆเนศ
Design new tusk for the God Bhiganes

รสนลิน อัฐพร
Rossalin ATTAPORN

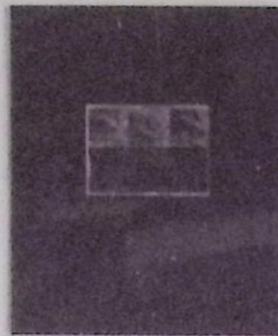
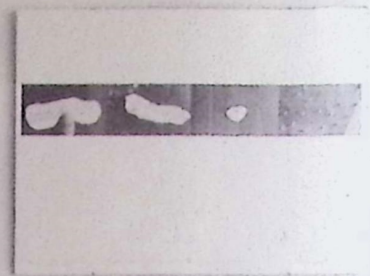
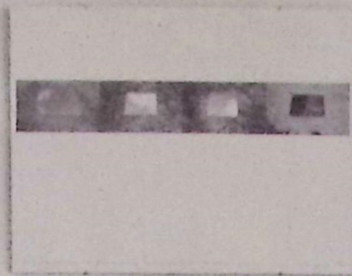
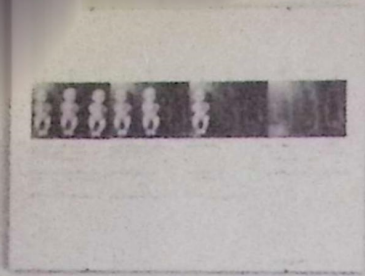

ธรรมศักดิ์ บุญเชิด
Thammasak BOONCHERD

“ข้าพเจ้าต้องการสร้างพื้นที่สีที่แผ่กว้าง (Color Space) โดยการนำเอาสีน้ำเงินและสีเหลืองร่วมกับสีตามธรรมชาติของท่อนไม้ เป็นสื่อหลักในการนำเสนอ

เป็นการนำเอาค่าของสีทั้งสอง ในหลายพื้นที่เข้ามารวมกัน ให้ต่อเนื่องแผ่กว้าง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจนกลายเป็นมโนภาพหนึ่ง

นี่เป็นเพียงแนวคิดส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์งานของข้าพเจ้าเท่านั้น สำหรับในส่วนทั้งหมดแล้ว อยากให้ทุกคนใช้สิทธิของคนในการที่คิดตีความ และสร้างมโนภาพเสริมขึ้นด้วยตัวเอง ข้าพเจ้าอยากมอบอิสระภาพ เสรีภาพ ความเป็นตัวของตัวเอง และสิ่งอื่น ๆ ที่ดีกว่า ให้กับทุก ๆ คน”

ประมวล บุรุษพัฒน์
Pramuan BURUSPHAT

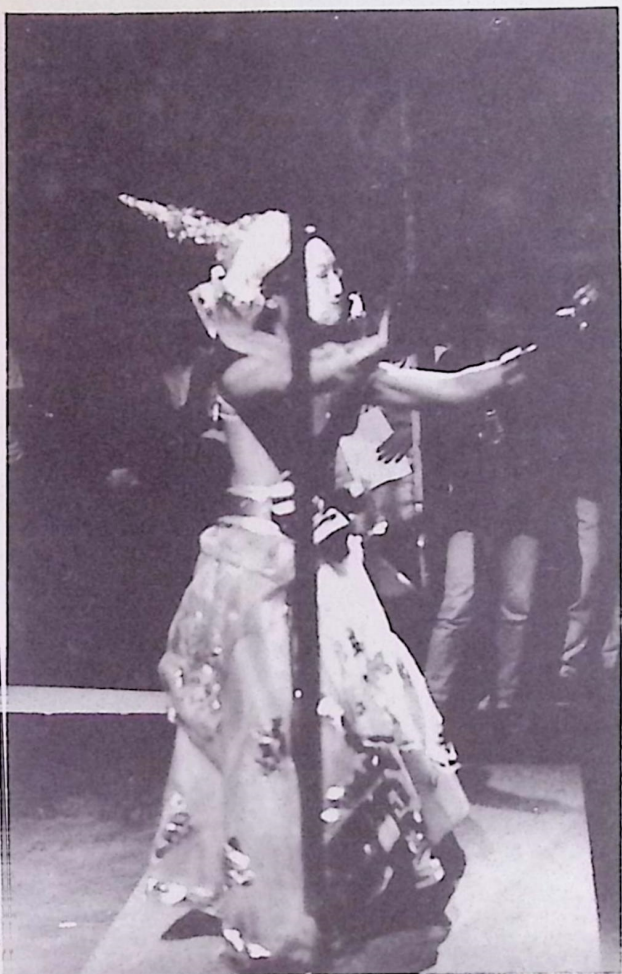
“ผมเป็นคนเมือง เกิดแถวสึลม เรียนหนังสือในย่านบางรัก จำไม่ได้เลยว่า เคยสัมผัสกับศิลปะพื้นบ้านของคนกรุงแบบไหนบ้าง ที่ติดใจคือ การได้ใส่ เสื้อเชิร์ตโทเรเทโทรนครั้งแรก ถึงแม้จะใส่มัธยมเหมือนผ้าฝ้าย แต่ก็ เป็นเสื้อที่ซักรีดง่าย ไม่ยับยู่ยี่เมื่อเล่นทั้งวัน นอกจากนั้นก็ยังมีของเล่นที่ชอบ มาก คือ ชุดอัดรูปด้วยแดด ของเล่นดังกล่าวประกอบด้วยกระดาษอัดรูป ขนาดประมาณ $2\frac{3}{4} \times 4$ นิ้ว จำนวน 5 - 6 แผ่น เนกาตีฟที่ทำจาก กระดาษโปร่งแสงชนิดหนึ่ง และกระจกใสขนาดเท่ากระดาษ 1 แผ่น มีวิธี เล่นง่าย ๆ คือ อัดกระจกใสให้กับเนกาตีฟวางลงบนกระดาษอัดรูป แล้ว นำไปตากแดดประมาณ 5 - 10 นาที ก็จะได้ภาพบนกระดาษอัดรูปนั้น ภาพที่ได้ดูได้ไม่นานก็เปลี่ยนเป็นสีดำไปหมด

นั่นคือที่มาของงาน “เนกาตีฟ/พอสซีตีฟ” ซึ่งประกอบด้วยฟิล์มขาว - ดำ ขนาด 120 จำนวน 3 เฟรม กระดาษอัดรูป GAF CONTACT PAPER TYPE 1300 ขนาด $2\frac{3}{4} \times 7$ นิ้ว 1 แผ่น วางเรียงกันบนกระดาษสีเงิน

กระดาษสีเงินนั้น เปรียบเสมือน เงิน (Silver) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ใน การสร้างฟิล์มและกระดาษอัดรูป ซึ่งเราใช้กันในปัจจุบัน ฟิล์มก็คือสิ่งที่ เราใส่ไว้ในกล้อง เพื่อบันทึกภาพ แล้วนำไปอัดบนกระดาษอัดรูป กระดาษอัดรูปที่มีลักษณะเหมือนกระดาษโบราณ คืออัดภาพเท่าแบบ ด้วยแสงแดด เมื่อได้ภาพแล้วไม่นำไปฟิกซ์ (fix) ภาพก็จะเปลี่ยนสีไป ในที่สุด เช่นเดียวกับของเล่นในวัยเด็ก ทั้งหมดนี้เป็นสังขารธรรม เกี่ยวกับ ขบวนการถ่ายภาพที่คนส่วนมากไม่ค่อยจะนึกถึง”

พิธีร่วมสมัย และ การจัดวางศิลปะพื้นบ้านโบราณใหม่
PERFORMANCE & INSTALLATION OF FOLK OBJECTS

คม ขาวทอง
Kom KHAOTONG

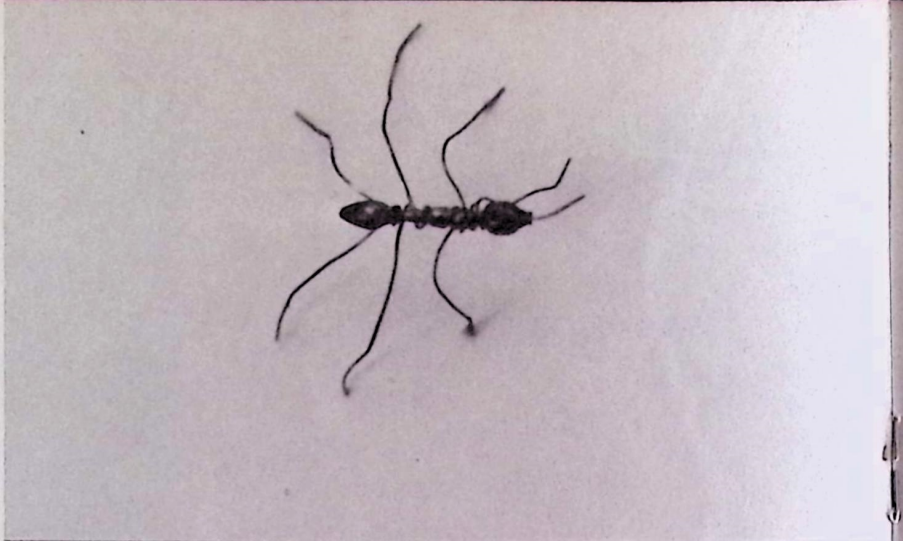
ก คิ้วฮก

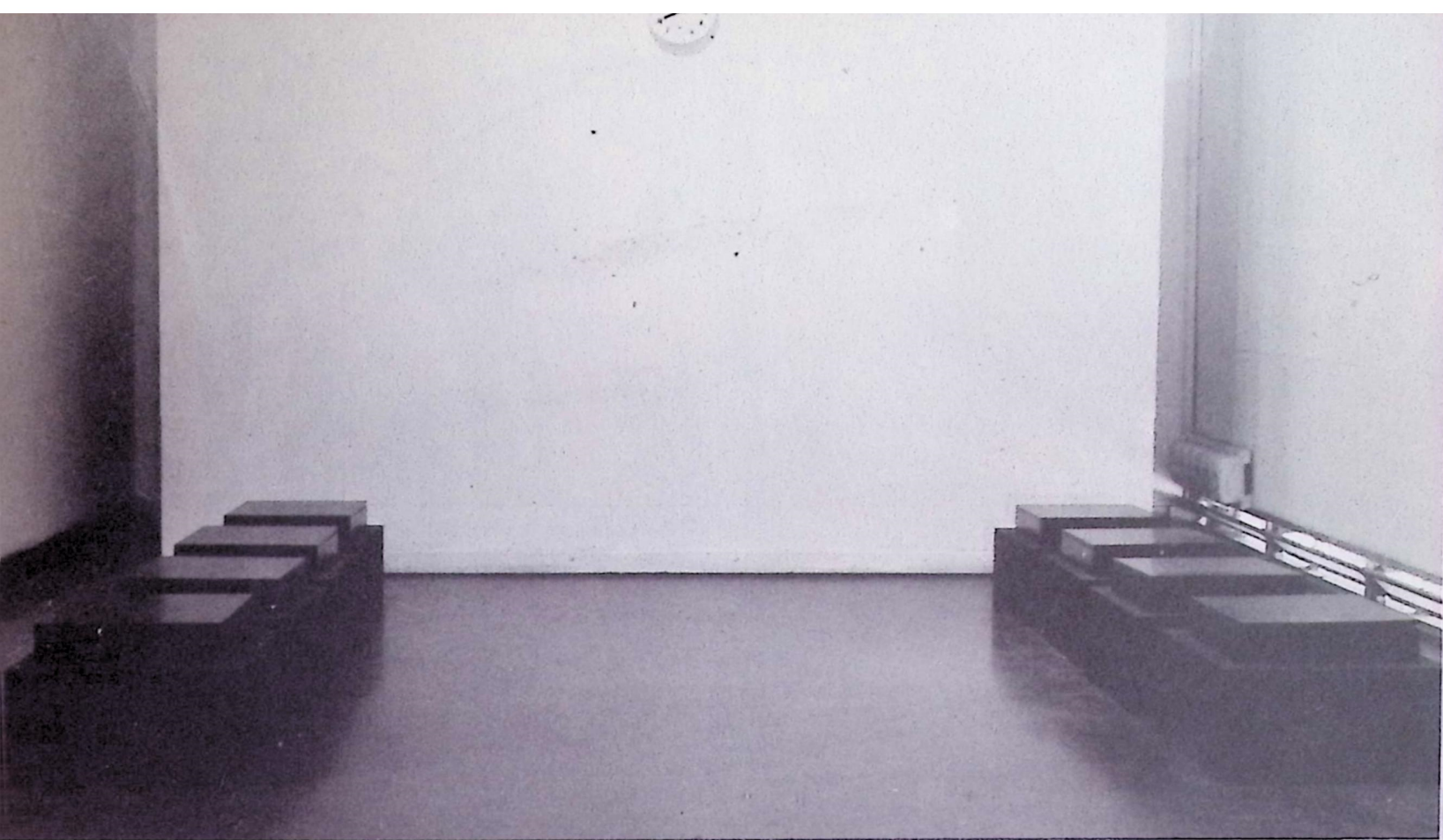
Sanit KEW-HOK

“ความสัมพันธ์ของนามธรรมกับนามธรรม รูปธรรมกับรูปธรรม และ
นามธรรมกับรูปธรรม

หอศิลป์ พีระศรี - อากาศ

- ปูน
- ทราช
- แรงงาน
- เหยื่อ
- สายตา
- โลหะ
- คน
- ความคิด
- คำถาม ?
- .....
- .....

บทที่ หนึ่ง

LESSON ONE

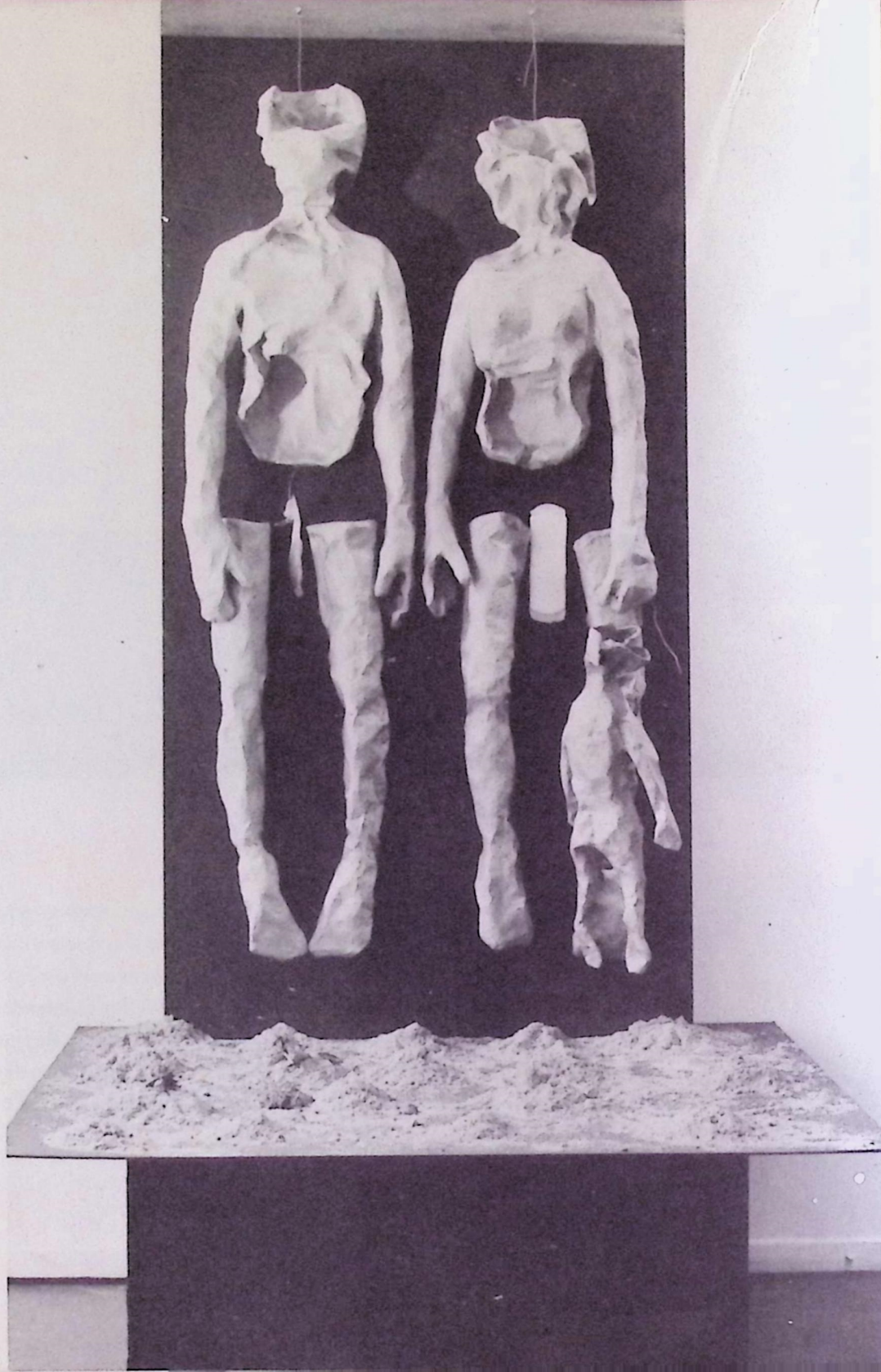
สรรเสริญ มิลินทสูต

Sansern MILINDASUTA

ค่านิยมในสังคมเราทุกวันนี้ มนุษย์พยายามปกปิดสัญชาติญาณ ความ
เลวร้าย และพยายามทำลายให้มันหมดสิ้นไปจากตัวตน ดูเหมือนจะเป็น
ความพยายามที่จะหลีกหนีความเป็นจริง สาเหตุของการปกปิดนี้มาจาก
สังคม ที่ยอมรับการเสแสร้ง มากกว่าความจริง
ข้าพเจ้าได้นำเอาพื้นฐานความคิดนี้ มาแสดงในลักษณะสัญลักษณ์ เป็น
กล่องที่บรรจุภาพถ่ายสัญชาติญาณที่สามารถเปลี่ยนแปลงปกปิดตัวเองได้
ตามสภาวะและเวลา ที่ดำเนินไป”

ระศักดิ์ พัฒนพงษ์
Jirasak PATANAPONG

- “คนที่มีชีวิตอยู่ ๔ กระดาษ
เพศชาย ๔ ถุงยางอนามัย
เพศหญิง ๔ ผ้าอนามัย
คนที่ตายแล้ว ๔ กองทราย
พื้นหลัง ๔ ไม้อัด 190 x 90 ซม.
พื้นล่าง ๔ ไม้อัด 100 x 130 ซม.”

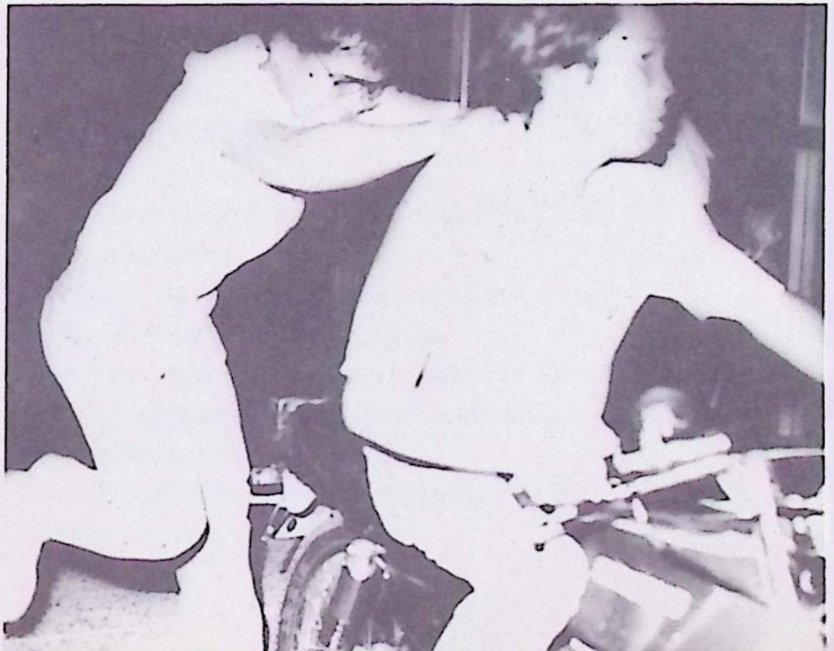
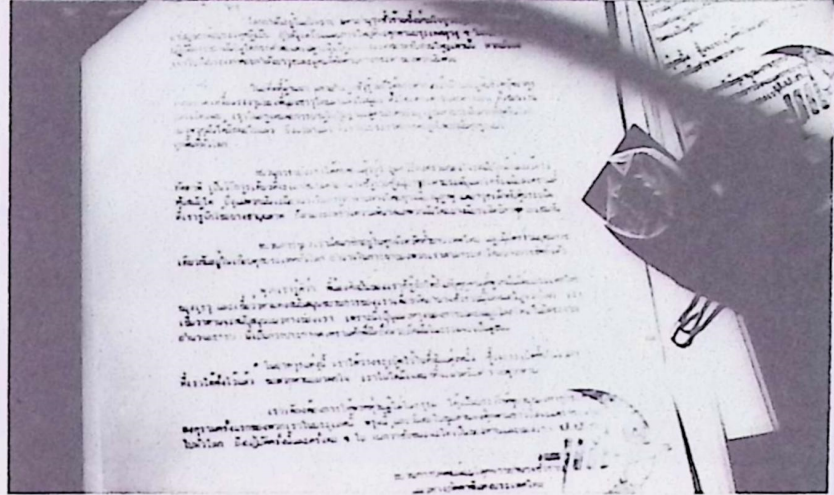

ดอกไม้และเสรีภาพ
FLOWERS AND FREEDOM
นนทศักดิ์ ปาณะสารทูล
Nontasak PANASARATOOOL

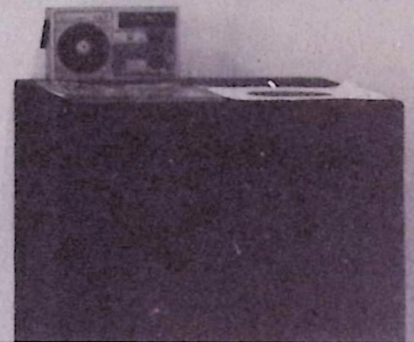
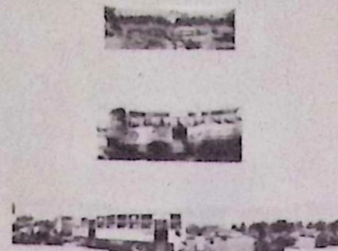
แฮปเปนนิ่ง
HAPPENNING

“เหตุการณ์ทั้งหมดจะเกิดขึ้นในสถานที่แสดงงาน และดำเนินไปประมาณ 10 นาที ในระหว่างที่ผู้คนกำลังชมศิลปะ และการแสดงในระหว่างพิธีเปิด ทันใดนั้นจะมีคนจำนวนหนึ่ง ร้องกรูออกมาในหมู่ชนพร้อมกับโยนใบปลิว ปีกใหญ่จนกระจัดกระจาย เป็นเอกสารขู่ว่าระเบิดหอศิลป์ฯ ภายในคืนนั้น

จากนั้นจะมีโทรศัพท์ แจ้งว่าทุกสิ่งในใบปลิวนั้นเป็นความจริง และระเบิด อยู่ในกล่องสีดำ ซุกซ่อนอยู่ในบริเวณงานนี้ ทันใดนั้นมีเสียงคนตะโกน ขึ้นว่า พบกล่องสีดำแล้ว ในระหว่างนั้นไฟฟ้าในงานจะดับมืดลง มีเสียง อ่านบทกวีดังขึ้นมา เมื่อบทกวีจบลงไฟฟ้าจะเปิดแล้วมีคน 6 - 7 คน ถือกล่องดำออกมาจากที่ซ่อน และเปิดกล่องออกพร้อมกัน ซึ่งจะปรากฏว่ามีนกสีขาวบินออกมา และจะมีคนถือดอกไม้ออกมาแจกให้ผู้คนในงาน ทุกคน”

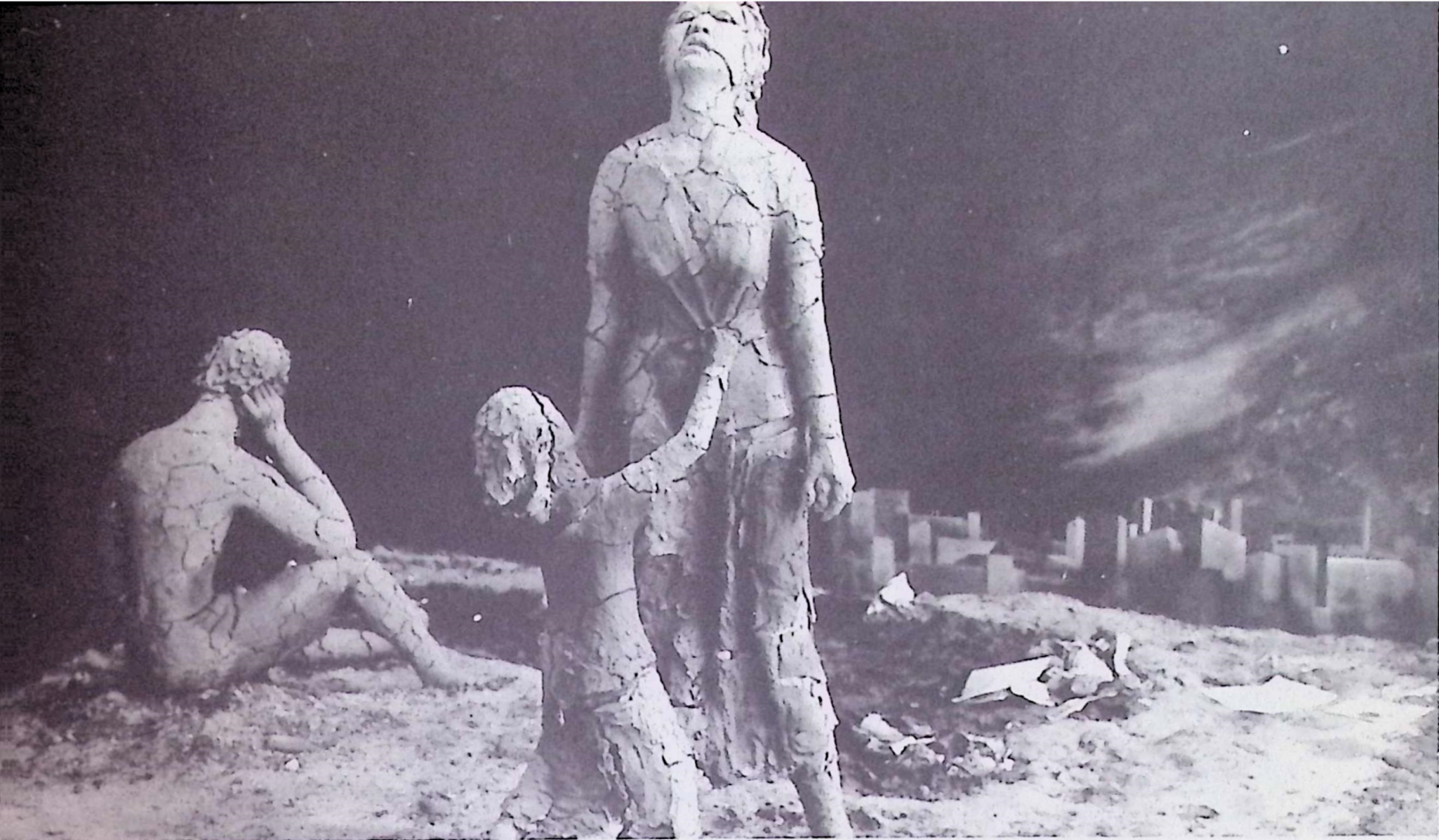
歡喜發財

ความหมายของ "FOLK"
THE MEANING OF FOLK
กมล เผ่าสวัสดิ์
Kamol PHAOSAWSDI

“เป็นการหยิบยกเอาตัวอักษร ที่ประกอบขึ้นเป็นคำ มาหาความหมายที่
กว้างออกไป อย่างเช่น - คำว่า FOLK = FASHION + ORGANIZATION
+ LIFE + KINGDOM หรืออีกนัยหนึ่ง เป็นการย้อนหารากฐาน และที่มา
ของคำแต่ขยายความหมายในอีกลักษณะหนึ่ง เป็นการแสดงทัศนะ
ความคิดเห็น ความเข้าใจ ความเชื่อ และไม่เชื่อ

ซึ่งจริง ๆ แล้ว ข้าพเจ้าต้องการตั้งคำถาม ว่าสิ่งที่เรายอมรับ หรือความเชื่อ
อันนั้น เป็นจริงอย่างที่เรเข้าใจหรือเปล่า หรือเราเพียงเชื่อตามคนอื่น
หรือตามความเชื่อในสังคม ซึ่งเป็นการถูกบังคับให้เชื่อ (การปลุกฝัง
ทัศนคติ)”

หุ่นไล่กา

SCARECROW

เทอดเกียรติ พรหมนอก

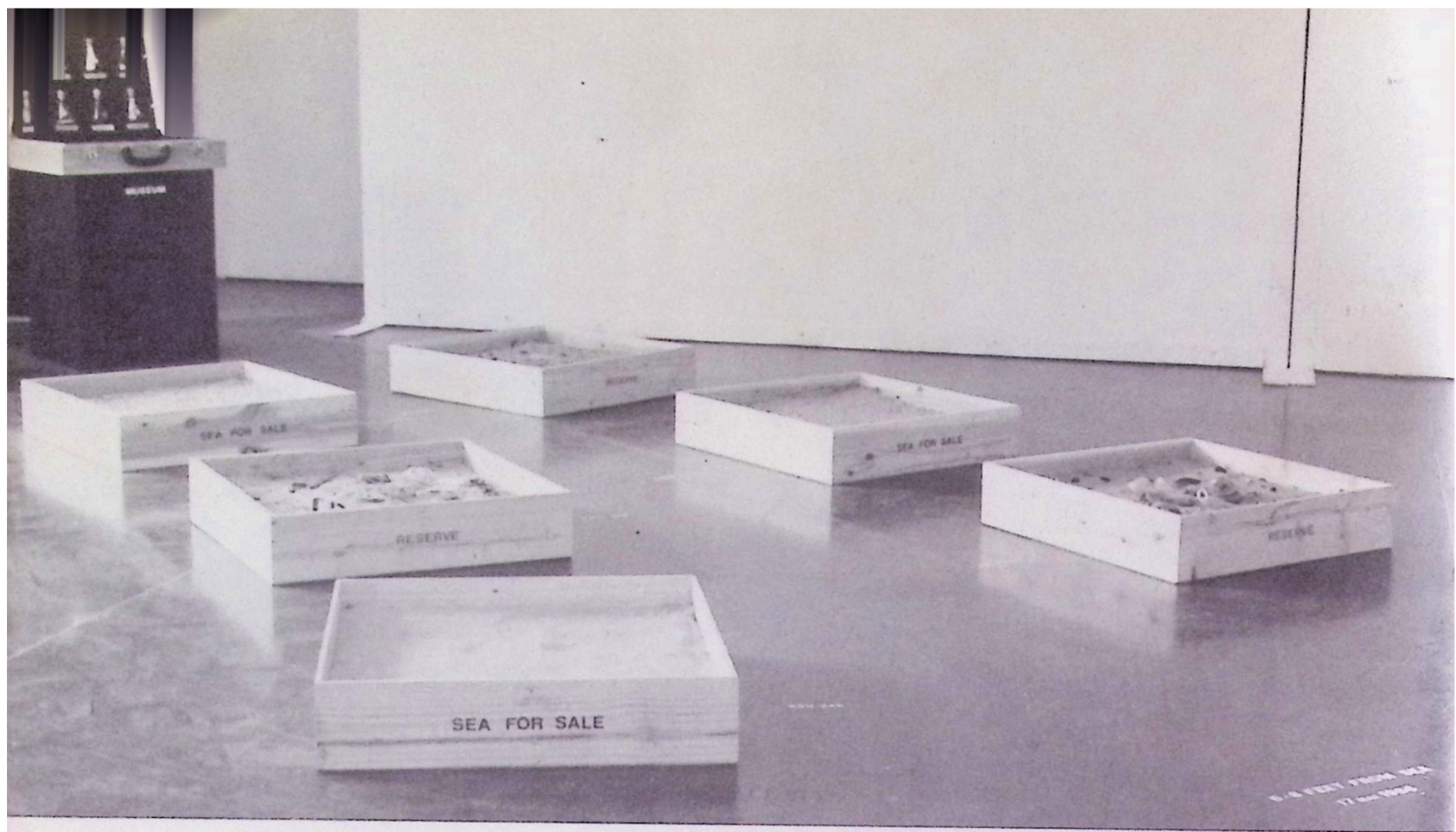
Terdkiat PROMNOG

“จุดหมายเลข 1 หุ่นปั้นด้วยดินเหนียว 3 ตัว เป็นชายกำลังนั่งตกเบ็ด และแม่ลูก ชีนกอดกันอยู่

จุดหมายเลข 2 คลองน้ำเน่า มีขยะเน่าเหม็น ขยะประกอบด้วย ขวดเหล้า ภาพโป๊ และหลายอย่างที่เป็นสิ่งแทนสังคมเมือง

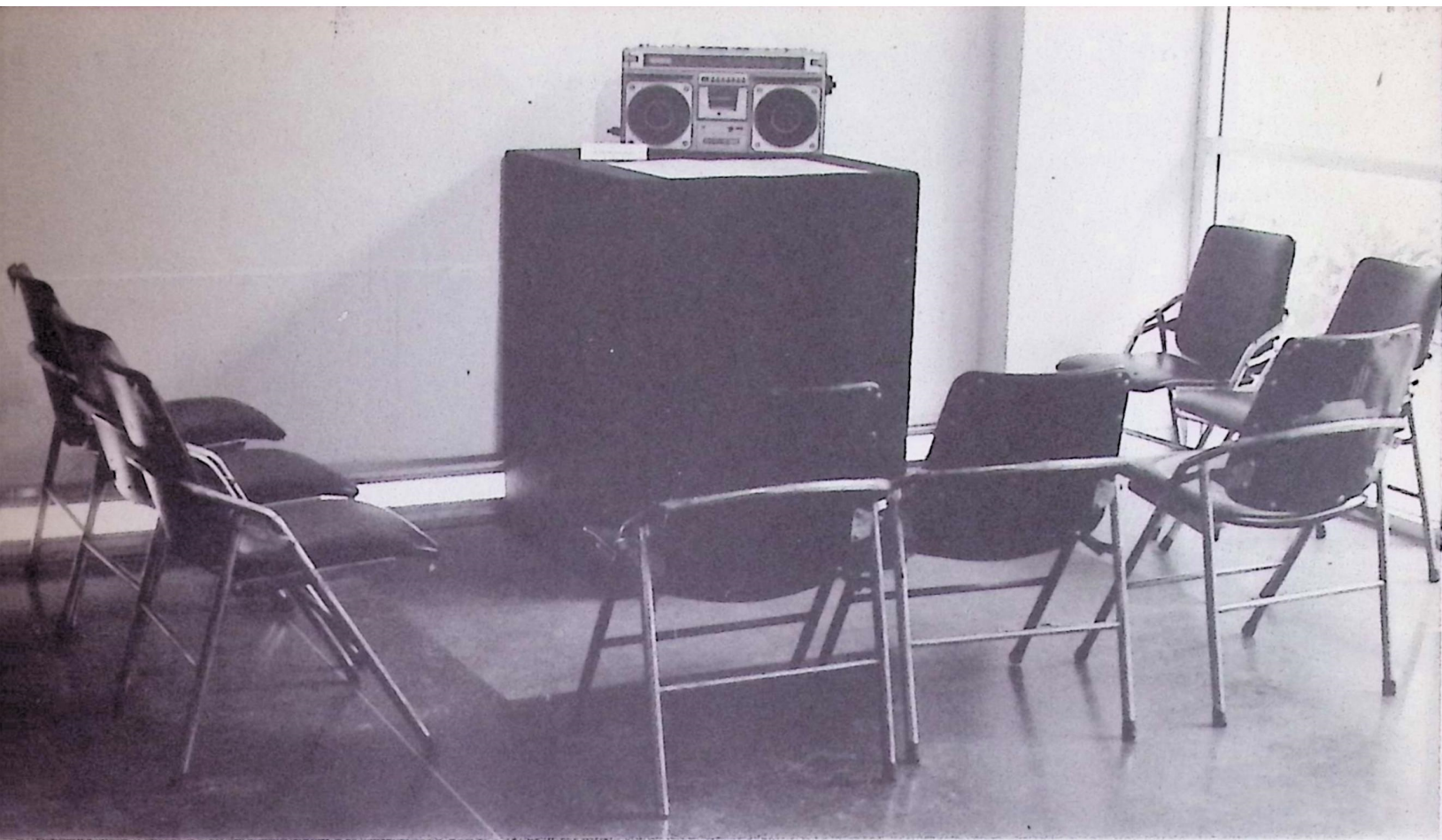
จุดหมายเลข 3 เป็นฉากหลัง มีภาพโรงงานปล่อยควันดำ มีตึกรามบ้านช่อง ที่เจริญ แต่ห้องฟ้ามีมืดมิด เห็นแสงแดดริบหรี่ เงาตัวของหมอกเหมยย่างเข้ามาแทนที่แสงสว่างที่มีอยู่เพียงริบหรี่

ในเวลาเปิด จะมีการแสดง (โดย สุรพล ปัญญาวิริยะ) ถึงการตอบโต้ระหว่าง หุ่นไล่กา และเทวดา”

ทะเลสำหรับขาย
SEA FOR SALE
สุริยฉัตร สิงห์โกวิน
Suriyachat SINGHAGOWIN

“มนุษย์ได้ “ขาย” ความเป็นธรรมชาติ ของ ผา ดันไม้ พื้นดิน หรือกระทั่ง ทะเล ให้ความเจริญทางวัตถุที่เขาค้นพบ โดยอ้างถึงความจำเป็นต่าง ๆ คำพูดสวย ๆ เช่น “การพัฒนา” ฉะนั้นอย่าแปลกใจเลยที่จะเห็นความ เจริญอย่างสูง มาอยู่ร่วมผสมผสานกับธรรมชาติ เช่น กระป๋องเบียร์ บนหาดทราย ถุงพลาสติก ฯลฯ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความเจริญเข้าไปถึง ทุกส่วนของโลกที่มนุษย์เข้าไปถึง”

ละครวิทยุสำหรับคนตาย

RADIO PLAY FOR THE DEAD

วสันต์ สิทธิเขตต์

Vasant SITTIKET

“วัสดุ - กล่องไม้ขนาดประมาณ 100 x 100 ซม. วางติดผนัง

- เครื่องเล่นเทปคาสเซต เปิดการบันทึกการถาม-ตอบ ทดสอบปัญหา และความจำ
- สีสพลาสติก และแบ่งเปียก
- แปรงทาสี

เนื้อที่ - ประมาณ 6 ตารางเมตร

เนื้อหา - ถูกต้อง... เก่งมาก เป็นการเฉลยคำตอบ ที่ง่ายและน่าฟังพอใจ ทั้งผู้ถามและผู้ตอบ

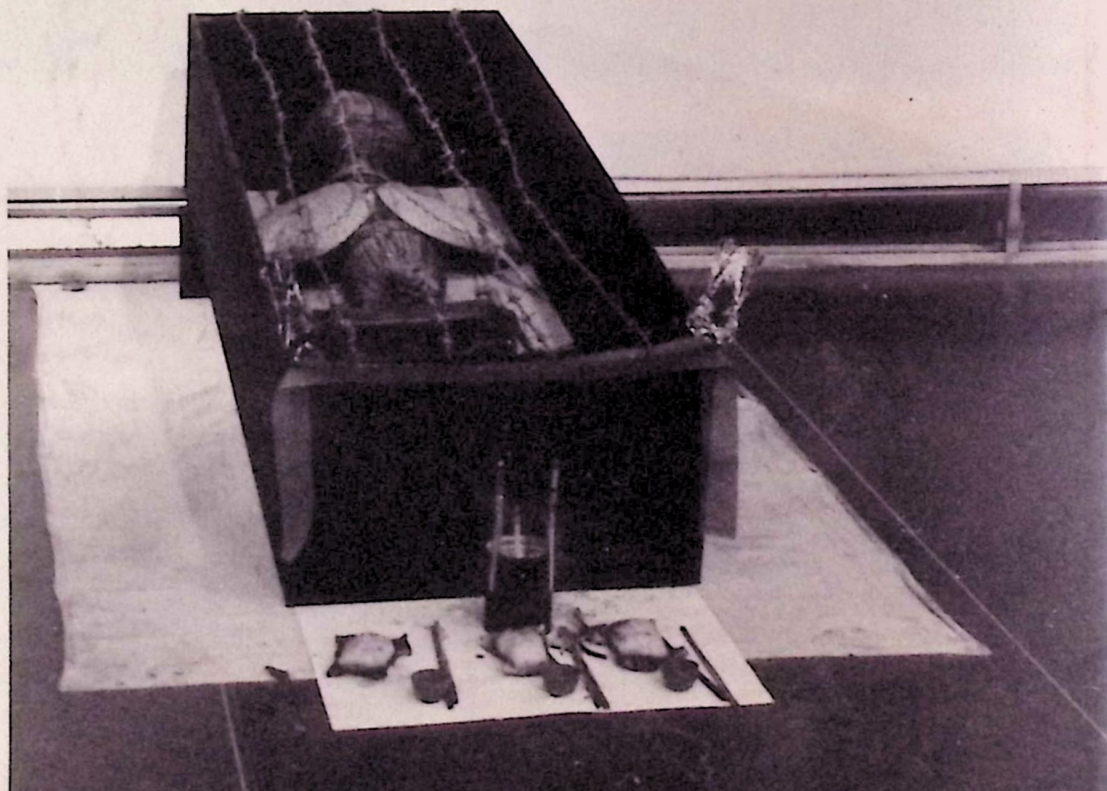
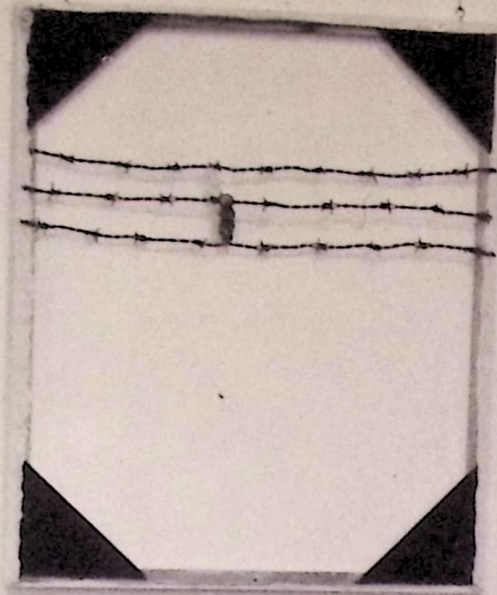
ซากศพ

CORPSE

ไพศาล วีระพงษ์วิษณุพร

Paisarn TIRAPONGVIS

“ศิลปะพื้นบ้านแท้ ๆ นั้น ตายไปแล้ว”

- Tanes AO-SINSIRI**
 Born : February 9, 1960
 Education : Chang Silpa Fine Arts College
 Present : Faculty of Fine Arts, Chulalongkorn University
- Exhibition :**
 1984 The Second ASEAN Youth Painting Workshop and Exhibition, Kuala Lumpur, Malaysia.
 1985 Contemporary Art Exhibition, Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok, Thailand.
- Chumpon APISUK**
 Born : November 1948
 Education : Chang Silpa School of Art, Bangkok Faculty of Painting, Sculpture & Printing, Silpakorn University Studied with Tang Chang The School of Museum of Fine Arts, Boston, Massachusetts, U.S.A.
- Exhibition :**
 1970 Group Exhibition at Tang Chung Studio, Dhonburi.
 1974 One Man Show at Heritage Gallery, Boston, Massachusetts, U.S.A. Group Exhibition in the Fenway Park against the December snow fall, Boston, U.S.A.
 1975 One-man Presentation of works, includes Films, Sculptures, Installation and Paintings, the Museum School in Boston.
 1985 Participate in Thai-Japanese-German Joint Exhibition, Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok, Thailand.
 1986 Tow-man Show at the British Council, Bangkok. Thai-Japanese-German Joint Exhibition "TRIANGLE EXHIBITION", Kawasaki City, Japan.
 Present Work at the Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok.
- Rosalin ATTAPORN**
 Born : February 20, 1956
 Education : Silpakorn University Otis/Parsons Art Institute, Los Angeles, California, U.S.A.
- Exhibition :**
 1979 "25th National Art Exhibition" National Gallery, Bangkok.
 "The Bhirasri's Day, Art Exhibition", Silpakorn University, Bangkok.
 Exhibition of Printmaking, Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok.
 GRAFIX '75 Exhibition, Goethe Institute, Bangkok.
 1980 Thesis Exhibition, Silpakorn University, Bangkok.
- 1981 Exhibition of Thai Art & Culture, Wat Thai, Los Angeles, U.S.A.
 Asian American Artists in L.A. Exhibition, Japanese American Cultural Center, L.A., U.S.A.
 1982 3 Printmakers, North Gallery, Otis Art Institute, L.A., U.S.A.
 1983 M.F.A. Exhibition, Otis Art Institute, L.A., U.S.A.
 1984 "30th National Art Exhibition" Silpakorn University Art Gallery, Bangkok, Thailand. Solo Exhibition, Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok.
 Present Instructor at King Mongkut Institute of Technology, Lardkrabang, Bangkok.
- Thammasak BOONCHERD**
 Born : February 5, 1945
 Education : Dip. Art - Faculty of Decorative Art, Silpakorn University
 Dip. F.A. - Faculty of Painting, Sculpture & Printing, Silpakorn University
- Exhibition :**
 1967 - 82 Participated in many exhibition both in Thailand and Oversea Countries
 1983 The 5th Contemporary Art Exhibition, Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok, Thailand
 'Bua Luang' Art Exhibition, Bangkok Bank, Bangkok, Thailand
 The 29th National Art Exhibition, Bangkok, Thailand
 1984 The 6th Contemporary Art Exhibition, Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok, Thailand
 1985 The 24 Thai Contemporary Artists Exhibition, Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok, Thailand
 The 7th Contemporary Art Exhibition, Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok, Thailand
 Asean Photo & Painting Exhibition, National Gallery, Bangkok
- 1979 Autobiographical-Images (M.F.A. Show). The University Art Gallery, Denton, Texas.
 1980 Fantastic Art. Centro Documentazione Art Visive/Archivio, Italy.
 1st L.A. Erotic Mail Art Show, Zero Zero Gallery, L.A., California.
 1981 27th National Exhibition of Art. Art Gallery, Silpakorn University, Bangkok Asean Exhibition of Painting and Photography. National Gallery, Bangkok
 1982 One-man show. The British Council Art Gallery, Bangkok.
 1983 29th National Exhibition of Art. Art Gallery, Silpakorn University, Bangkok. Seitgenossische Grafik Aus Thailand. Albrecht Durer Gesellschaft Nurnberg, Germany.
 1984 Silpa Bhirasri Arts Festival. The British Council Art Gallery Bangkok.
 Creative Photography Exhibition. National Gallery, Bangkok
 1986 Tisco Invitation 1986, Tisco Bangkok.
- Kom KHAOTONG**
 Born : April 3, 1964
 Education : Changsilpa College of Art, Bangkok Present time; Faculty of Fine Arts, Department of Thai Art Study, Chiangmai University Chiangmai
- Exhibition :**
 1984 Nguew Dance, performed at Chiangmai University
 1985 Bird Dance at Princes Mother Farm in Chiengruai
 Performance Committee at the 2nd Princes Mother's Ceremony, Chiengruai Acting in the play "Mho Bhee Krong Mueng (Wizard the Ruler)"
 1986 Organizing Committee for the play "Galileo" in Chiangmai
- Sanit KHEWHOK**
 Born : May 15 1946
 Education : Chang Silpa School of Art Silpakorn University
- Exhibition :**
 1976 Group Exhibition at the Bhirasri Institute of Modern Art Bangkok
 1980 "Mureile ONODERA - Sanit KHEWHOK", Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok.
 1986 One-man Show at Alliance Francaise, Bangkok
- Pramuan BURUSPAT**
 Born : May 18, 1953
 Education : BFA, MFA (Photography), North Texas State University, Texas, USA.
- Exhibitions:**
 1977 Denton Photographers. Allen Street Gallery, Dallas, Texas. First Union Purchase Show. Student Union, Denton, Texas.
 1978 Photographic Re-Definition. Allen Street Gallery, Dallas, Texas.

Sansern MILINDASUTA

Born : September 2, 1964
Education : Present time; Faculty of Fine Arts,
Chulalongkorn University, Bangkok.

- Exhibition :
- 1984 Printmaking Exhibition, Faculty of Fine Arts, Chulalongkorn University, Bangkok
  - 1985 Contemporary Art Exhibition, Bhirasri Institute of Modern Art, Bangkok
  - 31st National Art Exhibition, Silpakorn University Gallery, Bangkok
  - 2nd Young Artists Exhibition, Silpakorn University Gallery, Bangkok
  - 1986 Art Student's Exhibition at Chulalongkorn Student Center and Mah Boonkrong Center, Bangkok
  - 4th Asean Youth Painting Workshop and Exhibition Philippines

Nontasak PANASARATOOOL

Born : 28 December 1955

- Exhibition :
- 1979 - 82 Participated in the 1st, 2nd, 3rd and 4th, of 'Open Art Exhibition of Thailand', Bangkok
  - 1977 Tisco sponsored art exhibition, Bangkok
  - 1980 'Young Art in Asia Now' exhibition, Bangkok
  - 1982 Art Exhibition presented by the BBC in England
  - 1985 Trio exhibition at Visual Dhamma Gallery, Bangkok 1st Wethi-Samai art experimental program, organized by Bhirasri Institute of Modern Art.

Jirasak PATANAPONG

Born : April 20, 1956
Education : Thai Vjitrasilpa Art School Bangkok

- Exhibition :
- 1977 The 3rd Anniversary Art Exhibition. Bhirasri Institute of Modern Art. Bangkok
  - 1978 'Kanghan Group' Exhibition. Rajaburi. Thailand
  - 1979 The 15th Art Exhibition. Christian Student Center. Bangkok
  - 1980 The 63rd Anniversary of Chulalongkorn University Exhibition. Bangkok
  - The 7th Contemporary Art Exhibition. Bhirasri Institute of Modern Art. Bangkok
  - 'Youth in Asia Now'. Hong Kong Art Center. Hong Kong and other 7 countries in Asia.
  - 1981 The 27th National Art Exhibition. Silpakorn University Gallery. Bangkok

- 1982 The 3rd 'Kanghan Group' Exhibition. Bhirasri Institute of Modern Art. Bangkok
- 1983 The 4th 'Kanghan Group' Exhibition. Visual Dhamma Gallery. Bangkok
- 1985 Trio Exhibition Series 'Illusions'. Visual Dhamma Gallery. Bangkok
- Exhibition at the 25th Anniversary of Goethe Institute. Bangkok
- 1979 Honour Award. the 15th Art Exhibition. Christian Students Center
- 1981 Bronze Medal Award. the 27th National Art Exhibition

Kamol PHAOSAVASDI

Born : September 22, 1958
Education : BFA. Faculty of Education. Chulalongkorn University. Bangkok
MFA. Otis/Pursons Art Institute. Los Angeles. U.S.A.

- Present Occupation : Instructor at Faculty of Fine Arts. Chulalongkorn University. Bangkok
- Award : Silver Medal and Bronze Medal Awards from the National Art Exhibition.
- Winner Award at the Contemporary Art Exhibition. Bhirasri Institute of Modern Art. (Sponsored by Thai Farmers Bank).
- Exhibition : Participate in Many Group exhibition Both in Thailand and Overseas
- One-man show at the Bhirasri Institute of Modern Art and at Otis/Pursons Art Institute
  - Works include Performance. Environmental Projects. Installation. Earth Art. Sculpture Performance. and Video Art.

Terdkiet PROMNOG

Born : October 22, 1951
Education : Dip. of Art Technology College. Northeastern Campus. Korat

- Exhibition :
- 1969 Korat Art Students Exhibition. British Council. Bangkok
  - 1970 Korat Art Students Exhibition. Mek Payab Gallery. Bangkok
  - An Award at the Art Exhibition-Christian Student Center Art Exhibition. Bangkok
  - 1971 National Art Exhibition. Bangkok
  - 1985 Sculpture performance and Happening at 'Wethi Samui' Bhirasri Institute of Modern Art
  - 1986 Sculpture Performance at 'Wethi Samui'. Koh Sak Island. Pattaya.

Paisarn TIRAPONGVIS

Born : 1959
Education : Thai Vjitrasilpa School of Art, Bangkok

- Exhibition :
- 1978 'Vane Group' Exhibition, Rajaburi, Thailand
  - 1980 - 83 Exhibited in various group Shows
  - 1978 - 84 Exhibited in Various group shows, and also in many Art Competition Exhibition e.g. the Bangkok Bank's Buu Luang, Thai Farmers Bank's Contemporary Art and the National Art Exhibition etc.
  - 1985 Two-man show at the Bhirasri Institute of Modern Art
  - 1981 Bronze Medal Award from the National Art Exhibition.
  - 1979 An Award from the 15th Christian Student Center Art Exhibition.

Suriyachat SINGHAGOVIN

Born : November 23, 1965
Education : Present Time; Study art at Faculty of Fine Arts, Chulalongkorn University, Bangkok

- Exhibition :
- 1984 Printmaking Exhibition, Faculty of Fine Arts, Chula. University, Bangkok
  - 1985 31st National Art Exhibition, Silpakorn University Gallery
  - Young Thai Artist Exhibition, Mah Boon Krong Center, Bangkok
  - 1986 Art Student's Exhibition, Chulalongkorn University Student Center and at Mah Boonkrong Center, Bangkok.

Vasant SITTIKET

Born : October 1957
Education : Chungsilpa College of Art, Bangkok

- Exhibition :
- 1978 Exhibition of Kanlui Group at Rajaburi
  - 1981 Exhibition of Watercolour group at the Goethe Institute, Bangkok
  - 1983 Two-man show at the British Council, Bangkok
  - 1984 One-man show "Time : Fate of the urbanites" at Ruang Pung Gallery, Bangkok
  - 1985 One-man show at the Brown Sugar cafe, Bangkok.
  - Three-men show "Illusion" at the Visual Dhamma, Bangkok.
  - Two-man show at the Bhirasri Institute of Modern Art.
  - 1986 Two-man show at The British Council, Bangkok.
  - One-man show at Graham Paige Cafe, Bangkok.

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

ขอสนับสนุนการจัดงาน

**นิทรรศการ
คอนเซ็ปทวอลอาร์ต**

เนื่องในวาระครบรอบ

12 ปี

ของหอศิลป์ พีระศรี

